

DR.10 IZVJEŠTAJ O OCJENI DOKTORSKOGA RADA ¹		
PODACI O DOKTORANDU / DOKTORANDICI		
Ime i prezime doktoranda / doktorandice:	Marko Horvat, mag. oecol.	
Matični broj doktoranda / doktorandice:	0067435595	
OPĆI PODACI O STUDIJU		
Nositelj studija:	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet	
Naziv studija:	Doktorski studij Socijalni rad i socijalna politika	
Naziv partnerske institucije (u slučaju da se radi o dvojnomo doktoratu):		
Naziv upisanog doktorskog studija na partnerskoj instituciji (u slučaju da se radi o dvojnomo doktoratu):		
Područje / polje / grana (ako se doktorski studij izvodi u grani):	Društvene znanosti/Socijalne djelatnosti/	
PODACI O DOKTORSKOM RADU		
Jezik pisanja rada:	Engleski	
Naslov doktorskoga rada:	Na jeziku pisanja rada	A Comparative Analysis of the Impacts of Housing Policies in Selected Post-Socialist Countries
	Na hrvatskom	Komparativna analiza učinaka stambenih politika u odabranim postsocijalističkim državama
	Na engleskom	A Comparative Analysis of the Impacts of Housing Policies in Selected Post-Socialist Countries
MENTOR(I)		
	Ime i prezime, titula:	Ustanova, država:
Mentor:	Izv. prof. dr. sc. Danijel Baturina	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet, RH
Mentor:		
POVJERENSTVO ZA OCJENU DOKTORSKOGA RADA		
Imenovano povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada ² :	Ime i prezime, titula:	Ustanova, država:
	1.. Izv. prof. dr. sc. Jelena Matančević	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet, RH
	2..Doc. dr. sc. Anđelina Svirčić Gotovac	Institut za društvena istraživanja, Zagreb, RH

¹ Ispunjeni obrazac DR.10 poslati u elektroničkom i tiskanom obliku, potpisan, u nadležnu referadu.

Obrazac popunjava predsjednik Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada.

² 6. i 7. član povjerenstva dopušteni su samo u slučaju dvojnog doktorata

	3..Dr. ing. Gerard van Bortel	Tehničko sveučilište u Delftu, Delft, Nizozemska
	4..	
	5..	
	6..	
	7..	
Sjednica nadležnog tijela i točka dnevnog reda u okviru koje je imenovano Povjerenstvo:		Sjednica Vijeća PFZ od 3.6.2026. točka 36.
OCJENA DOKTORSKOGA RADA		
Oblik pisanja rada:	☒ znanstvena monografija ☐ skandinavski model ☐ umjetnički rad	
Rad se ocjenjuje:	☒ prvi put	☐ nakon dorade
Doktorski rad treba:	☒ prihvatiti ☐ doraditi ☐ odbiti	
Obrazloženje prethodno navedenog mišljenja (uz navođenje izvornog znanstvenog ili umjetničkog doprinosa i novog otkrića):		
Doktorski rad Marka Horvata pod naslovom <i>Komparativna analiza učinaka stambenih politika u odabranim postsocijalističkim državama</i> ima ukupno 371 stranicu. Nakon uvodnih stranica, koje sadrže naslovne stranice, podatke o mentoru, sažetke na engleskom i hrvatskom jeziku te sadržaj, glavni tekst rada obuhvaća 305 numeriranih stranica. Popis korištene literature nalazi se na stranicama od 306 do 344, nakon čega slijedi prilog s rezultatima pregleda literature. Rad je strukturiran u četrnaest poglavlja koja čine sadržajno povezanu i logično zaokruženu cjelinu. Nakon uvodnog, slijede poglavlja posvećena konceptualizaciji komparativnih istraživanja na temu stanovanja i teorijskom okviru ovisnosti o prijednom putu, istraživačkom kontekstu i metodologiji, razvoju stanovanja u postsocijalističkim državama te zasebne studije slučaja Slovenije, Hrvatske i Slovačke. Završni dio rada obuhvaća komparativnu analizu, raspravu, prikaz ograničenja istraživanja, preporuke za unapređenje priuštivog stanovanja i zaključak. U uvodnom dijelu rada doktorand jasno određuje predmet i cilj istraživanja, polazeći od sve izraženijeg problema stambene nepriuštivosti kao važnog socijalnog rizika. U središtu istraživanja nalazi se pitanje zbog čega su Slovenija, Hrvatska i Slovačka, unatoč usporedivom socijalističkom nasljeđu, tranziciji prema tržišnom gospodarstvu i masovnoj privatizaciji stambenog fonda, razvile različite institucije, instrumente stambene politike i modele stambene opskrbe. Cilj rada jest identificirati i usporediti čimbenike koji su oblikovali stambenu opskrbu u odabranim državama, s posebnim naglaskom na politike priuštivog stanovanja i način na koji one prepoznaju i obuhvaćaju ranjive skupine. Posebna se pozornost posvećuje kućanstvima koja svoje stambene potrebe ne mogu zadovoljiti na stambenom tržištu. Teorijsko-konceptualni dio rada obuhvaća sustavan i kritički pregled razvoja komparativnih istraživanja stanovanja, pristupa režima socijalne države i stambenih režima te njihovih mogućnosti i ograničenja u analizi postsocijalističkih stambenih sustava. Glavni teorijski okvir jest koncept ovisnosti o prijednom putu (<i>path dependence</i>), kojim se razmatra način na koji ranije institucionalne odluke, politički prioriteti te izbori mogu omogućiti ili ograničiti kasniji razvoj stambene politike. U radu se primjenjuje slabija inačica tog koncepta, ne kao deterministički model, nego kao teorijski i eksplanatorni okvir koji omogućuje uvažavanje institucionalnih promjena, djelovanja aktera i varijacija među analiziranim slučajevima. Metodološki pristup temelji se na kvalitativnom komparativnom dizajnu studije slučajeva, vođenom logikom dizajna najslabijih sustava (<i>Most Similar Systems Design</i>). Slovenija, Hrvatska i Slovačka odabrane su zbog važnih zajedničkih obilježja socijalističke stambene politike, tranzicije prema tržišnom gospodarstvu, masovne privatizacije i visokog udjela vlasničkog stanovanja, ali		

istodobno i zbog zamjetnih razlika u kasnijem razvoju priuštivog stanovanja. Nacionalni stambeni sustavi čine primarne slučajeve analize, dok uključivanje Ljubljane, Zagreba i Bratislave omogućuje dodatno sagledavanje lokalne provedbe stambene politike u urbanim sredinama s izraženim stambenim pritiscima.

Istraživanje se temelji na opsežnoj i raznovrsnoj empirijskoj građi. Uz relevantnu međunarodnu i domaću znanstvenu i stručnu literaturu iz područja socijalne i stambene politike, komparativnih istraživanja stanovanja i institucionalnih pristupa, korišteni su zakonodavni i strateški dokumenti, dokumenti javnih politika te sekundarni statistički podaci, osobito pokazatelji EU-SILC-a i podaci nacionalnih statističkih izvora. Empirijska građa dopunjena je podacima prikupljenima u devet polustrukturiranih intervjua sa stručnjacima iz Slovenije, Hrvatske i Slovačke, koji predstavljaju nacionalnu i lokalnu razinu te akademsku zajednicu. Povezivanjem statističkih podataka, dokumenata i uvida stručnjaka provedena je triangulacija izvora, čime je omogućeno sustavnije povezivanje opaženih stambenih trendova i ishoda s institucionalnim, političkim i provedbenim procesima koji su ih oblikovali. Središnji empirijski dio rada čine tri usporedivo strukturirane studije slučaja. U svakoj se analiziraju demografski i gospodarski kontekst, stambeni fond i struktura stambenih statusa, ponuda i cijene stanovanja, institucionalni okvir i strukture vladavine, nacionalne i lokalne stambene politike, mjere na strani ponude i potražnje, položaj ranjivih skupina te odabrani pokazatelji stambene priuštivosti i kvalitete stanovanja. Jedinstvena analitička struktura omogućuje sustavno prepoznavanje sličnosti i razlika između država te stvara osnovu za završnu komparativnu analizu. U radu se pritom razlikuju institucionalne i političke dimenzije koje pridonose objašnjenju razvoja stambene politike, neposredni rezultati pojedinih politika i programa te širi stambeni ishodi na koje, osim stambene politike, utječu i gospodarski, demografski i tržišni čimbenici.

Rezultati upućuju na osobitu važnost institucionalnih i političkih odluka oblikovanih u ranom posttranzicijskom razdoblju, političkih prioriteta, načina financiranja stambene politike te kapaciteta nacionalne i lokalne razine za provedbu pojedinih mjera. U Sloveniji je očuvan izraženiji institucionalni kontinuitet i razvijenija infrastruktura priuštivoga najamnog stanovanja. U Hrvatskoj su neposredni posttranzicijski prioriteti bili snažno obilježeni ratom i obnovom, dok usporediv trajni institucionalni okvir priuštivog najma nije razvijen. Slovačka je razvila nacionalni institucionalni i financijski okvir stambene politike, ali je znatan dio kapaciteta usmjerila prema obnovi naslijeđenoga stambenog fonda, dok je ostvarivanje dijela mjera priuštivoga najamnog stanovanja ostalo snažno ovisno o provedbenim kapacitetima lokalnih vlasti. Rad time argumentirano pokazuje da slična tranzicijska polazišta nisu dovela do jedinstvenoga razvojnog obrasca stambene politike. Istodobno, u svim trima državama udio priuštivoga najamnog stambenog fonda ostaje razmjerno malen, zbog čega je taj segment stanovanja premalen kako bi znatnije utjecao na stambeno tržište. Rezultati također upućuju na ograničen doseg mjera usmjerenih isključivo na potražnju ako ih ne prate odgovarajuće mjere kojima se povećava ponuda priuštivog stanovanja.

Posebna pozornost u radu posvećena je ranjivim skupinama. Analiza pokazuje da između formalnog prepoznavanja pojedinih skupina u strateškim i drugim dokumentima javnih politika te raspoloživosti, dosega i provedbe njima namijenjenih stambenih mjera može postojati znatan raskorak. Među analiziranim državama razlikuju se opseg prepoznavanja ranjivih skupina, razvijenost namjenskih instrumenata i institucionalni kapaciteti za osiguravanje pristupa priuštivom stanovanju. Doktorand pritom primjereno ograničava doseg zaključaka: istraživanje omogućuje pouzdane zaključke o tome kako su ranjive skupine definirane u politikama, koje su im mjere formalno dostupne i kako je oblikovana institucionalna ponuda, ali ne omogućuje zaključivanje o izravnim učincima tih politika na životna iskustva pripadnika pojedinih skupina, budući da takva vrsta analize nije bila obuhvaćena istraživačkim dizajnom.

Izvorni znanstveni doprinos doktorskoga rada očituje se na nekoliko međusobno povezanih razina. Empirijski doprinos proizlazi iz strukturirane komparativne analize triju nedovoljno istraženih stambenih sustava te povezivanja statističkih podataka, dokumenata javnih politika, institucionalne analize i intervjua sa stručnjacima. Konceptualni doprinos sastoji se u pokazivanju da široka kategorija postsocijalističkoga stambenog režima prikriva važne razlike među državama u institucionalnom ustroju, političkim prioritetima i načinima stambene opskrbe. Eksplanatorni doprinos očituje se u utvrđivanju načina na koji su institucionalni kontinuitet ili odsutnost, politički prioriteti, modeli financiranja i lokalni provedbeni kapaciteti pridonijeli oblikovanju različitih razvojnih putanja stambenih politika. Rad ostvaruje i doprinos području javnih politika oblikovanjem preporuka za unapređenje priuštivog stanovanja, prilagođenih institucionalnim i političkim okolnostima pojedinih analiziranih država.

Slijedom navedenoga, može se zaključiti da doktorski rad predstavlja sustavno, metodološki utemeljeno i izvorno znanstveno istraživanje koje proširuje postojeće spoznaje o stambenim politikama postsocijalističkih država. Posebna vrijednost rada proizlazi iz povezivanja povijesnoga razvoja, institucionalnih aranžmana, instrumenata javnih politika i lokalne provedbe s razlikama u razvoju priuštivog stanovanja te iz argumentiranog pokazivanja da usporediva tranzicijska polazišta ne dovode nužno do jednakih institucionalnih rješenja, politika i stambenih ishoda. Rad time daje relevantan doprinos području socijalne politike i komparativnih istraživanja stanovanja, kao i oblikovanju budućih politika priuštivog stanovanja.

Mišljenje i prijedlog:

Povjerenstvo smatra da doktorski rad pristupnika Marka Horvata pod naslovom Komparativna analiza učinaka stambenih politika u odabranim postsocijalističkim državama predstavlja izvoran i vrijedan znanstveni doprinos području socijalne politike, posebice istraživanju stambenih politika i priuštivog stanovanja.

Rad se odlikuje relevantnošću i aktualnošću istraživačkog problema, jasnim teorijskim i metodološkim utemeljenjem, opsežnom empirijskom građom te sustavno provedenom komparativnom analizom triju stambenih sustava koji su nedovoljno zastupljeni u dosadašnjim komparativnim istraživanjima. Posebna vrijednost rada očituje se u argumentiranom objašnjenju zbog čega usporediva postsocijalistička polazišta nisu rezultirala jednakim razvojnim putanjama stambenih politika te u utvrđivanju važnosti institucionalnog razvoja, političkih prioriteta, financijskih mehanizama i provedbenih kapaciteta za razvoj priuštivog stanovanja. Ostvareni empirijski, konceptualni i eksplanatorni doprinos dopunjen je relevantnim preporukama za oblikovanje javnih politika prilagođenima okolnostima pojedinih analiziranih država.

Povjerenstvo ocjenjuje da su ciljevi istraživanja ostvareni, da su rezultati znanstveno relevantni i primjereno interpretirani te da doktorski rad udovoljava znanstvenim i akademskim kriterijima koji se postavljaju pred doktorsku disertaciju. Slijedom navedenoga, Povjerenstvo predlaže prihvatiti doktorski rad pristupnika Marka Horvata i odobriti pristup njegovoj obrani.

Izdvojeno mišljenje (samo ako netko od članova Povjerenstva za ocjenu rada ima izdvojeno mišljenje):

Potpis

(ime i prezime člana povjerenstva)

Napomena (po potrebi)

**Potpisi članova Povjerenstva
za ocjenu doktorskoga rada³:**

Ime i prezime, titula, ustanova, država

Potpis

1. Izv. prof. dr. sc. Jelena Matančević
(predsjednik Povjerenstva)

2..Doc. dr. sc. Anđelina Svirčić Gotovac

3..Dr. ing. Gerard van Bortel

4..

5..

6..

7..

U Zagrebu, 11.rujna 2026.

³ 6. i 7. član povjerenstva dopušteni su samo u slučaju dvojnog doktorata

